

Bokashi als aanjager van circulariteit

‘We willen toe naar 2,3 miljoen kilo schoon blad per jaar’

Carolien van Eykelen, adviseur bij Stadsbeheer/ Rotterdam Circulair van de gemeente Rotterdam, had een lange aanloop nodig om het gebruik van bokashi in het openbaar groen als pilot mogelijk te maken. Het hele proces bleek namelijk een complexe puzzel. ‘Ik heb nog nooit iets gedaan dat zo ingewikkeld was.’

Auteur: Fleur Dil

Het is alweer enkele jaren geleden dat Van Eykelen de handschoen opnam om de mogelijkheden van bokashi te gaan uitzoeken. ‘Daar waren twee aanleidingen voor’, vertelt ze. ‘Tot dan toe werd jaarlijks 2,3 miljoen kilo groenafval 45 km ver de stad uit gereden om te worden verwerkt tot compost. Dat is zonde, ook vanwege de vele kilometers. Tegelijkertijd kregen we van de afdeling Openbare Werken de vraag of we de eigen planten en bomen konden voeden.’

Schoon blad

Niemand had echter voorzien dat het toepassen van bokashi zo’n ingewikkeld proces zou worden. Zo moet een gemeente die bokashi wil gebruiken in het openbaar groen een traject van vergunningen afleggen; bokashi is namelijk verboden. En het kost tijd om een vergunning te krijgen voor iets wat verboden is. ‘Ik heb hier echt wakker van gelegen’, bekent Van Eykelen.

Carolien van Eykelen. Foto: Rein Rijke

De inspiratie voor dit ambitieuze bladbestek bleek voort te vloeien uit het experiment met bokashi

‘Maar het was wel belangrijk. We zijn bezig met een ingewikkelde puzzel. Dat vraagt om professionaliteit en zorgvuldigheid.’ Nadat de nodige vergunningen en ontheffingen waren verleend, kon er een plan worden gemaakt om op een aantal aangewezen locaties bokashi toe te passen. Een belangrijke voorwaarde daarbij

was dat het blad schoon werd opgeleverd. Dat is veel werk, want het blad moet handmatig worden ontdaan van zwerfafval. Voor de medewerkers van de reiniging is dat echter geen belemmering. ‘Deze mensen zijn echt bloedfanatiek’, vertelt Van Eykelen. Daarnaast wordt de gemeente bijgestaan door de WUR, die het product monitort. De WUR kijkt of er geen schadelijke stoffen in zitten. ‘Sommigen zijn huiverig om deze methode toe te passen vanwege de angst voor vervuilde bokashi. Die angst deel ik. In onze bodem zit soms lood van loodwitfabrieken en oorlogspuim; dat kan in organisch materiaal terecht komen. Daarom moet dit heel zorgvuldig en transparant worden aangepakt.’

De gemeente deinst ook niet terug voor de extra werkdruk die de pilot oplevert. Van Eykelen: ‘Sterker nog, we hebben de lat nog veel hoger gelegd. Dit jaar hebben we een nieuw bladbestek gegund, waarbij we ons geïnteresseerd hebben aan maximaal 2 procent gewichtsvervuiling. Dit is heel weinig. We willen toe naar 2,3 miljoen kilo schoon blad per jaar.’ De inspiratie voor dit ambitieuze bladbestek bleek voort te vloeien uit het experiment met bokashi. ‘Ja’, beaamt Van Eykelen, ‘en ik vind het superstoer dat we dit

doen. En nee, het is niet gemakkelijk én het is duurder. Maar als ons blad wordt afgekeurd, wordt het verbrand. Dan komt er ook zo een paar duizend euro aan kosten bij.’

Circulair

Het kost wat, maar je krijgt er ook wat voor terug, vindt Van Eykelen. ‘We staan voor de opgave van een duurzaam en circulair beleid in 2050. We moeten dus toe naar hergebruik en vermindering van het gebruik van grondstoffen. Daarom hebben we ons verdiept in kansrijke stromen. Eén daarvan bestaat uit de organische stromen, zoals gft, groen uit de buitenruimte en materiaal uit de industrie. Omdat we daar veel van hebben, is het kansrijk voor de stad! En laten we vooral niet vergeten dat bokashi ook gewoon een mooi product is. Met een veranderend klimaat worden de omstandigheden voor openbaar groen steeds slechter. ‘Je moet planten dus weerbaarder maken’, vindt Van Eykelen. ‘Je hebt een groter instrumentarium nodig om de buitenruimte gezonder te maken, niet alleen met bokashi, maar ook met compost. Met een relatief eenvoudige ingreep kun je het planten beter naar de zin maken.’ Van Eykelen is trots op iedereen die bij deze pilot betrokken is. ‘Als je ziet wat we al bereikt hebben, dat vind ik fantastisch! Ik vind het heel mooi dat we inmiddels ook deel uitmaken van de landelijke pilot van Circulair Terreinbeheer. Daarmee kun je echt op een professionele manier informatie verzamelen. Met deze informatie kunnen we anderen laten zien hoe je de zaken het beste kunt aanpakken, van de bokashi zelf tot het hele vergunningstraject. Daarnaast is het mooi om te zien dat het collega’s kan inspireren. Circulariteit is soms lastig uit te leggen, maar dit is tastbaar en dat inspireert. We kunnen wel zeggen dat het bokashi-project een aanjager is van andere initiatieven.’

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!